

Czarny Poniedziałek po raz trzeci

KOMENTARZ RYNKOWY

Trzeci „Czarny Poniedziałek” – tak poniedziałkową sesję giełdową w USA przedstawiają największe opiniotwórcze media branżowe (pierwszy raz stwierdzenia użyto w 1987 roku, a drugi raz... tydzień temu, gdy spadek S&P500 wyniósł „zaledwie” 7,6%). Wczorajsza sesja przyniosła spadki indeksu o blisko 12% i był to najgorszy dzień na amerykańskiej giełdzie od 1987 roku, czyli od ponad 30 lat. Oliwy do ognia dołał twitt D. Trumpa sugerujący, że gospodarka amerykańska zmierza w kierunku recesji, a najtrudniejszy etap pandemii powinien zakończyć się w lipcu/sierpniu lub później. Prezydent zalecił, by Amerykanie pracowali zdalnie i unikali spotkań z udziałem ponad 10 osób.

Rynki finansowe cały czas operują w czasach bardzo wysokiej niepewności, rekordowa jest więc ich zmienność. Marzec prawdopodobnie będzie jednym z najgorszych miesięcy w historii giełd. Do 16 marca S&P500 spadło ponad 19%, DAX 26,5%, a polski WIG o 23,5%. Spadki polskich indeksów nie są oczywiście odosobnione, jedynie odwzorowują sytuację globalną reprezentowaną przez indeksy światowe. Warto jednak zauważyć, że z uwagi na rekordowo niskie wyceny (cena/wartość księgową dla WIG jest na historycznych minimach) polski rynek powinien w średnim terminie zachowywać się lepiej od nadal wysoko wycenianych indeksów zagranicznych. Lepszą sytuację polskiej giełdy wspiera także relatywnie szybka reakcja rządu na ryzyko epidemii, która wyróżnia się na tle innych krajów (Francja w niedzielę przeprowadziła wybory samorządowe). Z całą pewnością wysoki poziom globalizacji gospodarek nie ochroni jednak naszego kraju przed istotnym spadkiem PKB.

PRZEBIEG WALKI Z WIRUSEM

Od początku wybuchu epidemii wirusa w Chinach byliśmy świadkami właściwie trzech punktów zwrotnych dla rynków finansowych. Pierwszy z nich to rozprzestrzenienie się epidemii we Włoszech. Tym samym boleśnie zweryfikowane zostało przeświadczenie inwestorów, że wirus nie jest problemem rynków rozwiniętych, w których higiena i wysoki standard życia a także dostęp do służby zdrowia chroni obywateli. Obecnie we Włoszech jest blisko 30 tysięcy przypadków zarażenia, a ponad 2000 chorych zmarło (stan na 16 marca). Drugi punkt to szok naftowy wywołany zapowiedzią Arabii Saudyjskiej o zwiększeniu wydobycia ropy do maksimum (od kwietnia 2020 roku) i łągnięcie cen ropy o 30%.

Trzeci punkt rozgrywa się właśnie teraz. To skoordynowane działania państw i banków centralnych. Kolejne kraje ogłaszają stany zagrożenia epidemiologicznego i wprowadzają nadzwyczajne obostrzenia dla obywateli. Do walki ze wspólnym, globalnym zagrożeniem przyłączyły się również banki centralne, które mimo niezależności koordynują swoje działania. Pierwszy zareagował FED, obniżając stopy procentowe o 0,5 p.p. podczas nadzwyczajnego posiedzenia. W niedzielę FED zrobił kolejny krok, obniżając stopę funduszy federalnych do zera i ogłaszając QE4 – czyli szeroko zakrojony skup aktywów o wartości 700 mld USD. Większość kwoty zostanie przeznaczona na zakup obligacji. Działania wspomagające ogłosił też ECB. W Polsce NBP zapowiedział obniżkę stóp o 0,5 p.p. i zapowiedział „polskie QE” czyli operacje repo – które mają zapewnić płynne funkcjonowanie rynku obligacji skarbowych. Negatywnym efektem tych działań jest osłabienie się złotówki (USD jest już droższy niż 4 PLN) i dalsze problemy z inflacją (szczególnie żywności).

DALSZE DZIAŁANIA

To jak dalej rozwinie się sytuacja jest oczywiście nieprzewidywalne, co samo w sobie napędza giełdowe spadki. Banki centralne tracą swoją wiarygodność, jeśli ich działania nie zdążają zatrzymać spadków. Natomiast ostatnie, zdecydowane działania państw swoje efekty będą miały dopiero za około 2 tygodnie, bo tyle trwa okres kwarantanny. Obecny scenariusz bazowy to „U” kształtna poprawa gospodarki globalnej. Przez kilka miesięcy będziemy świadkami słabszych danych makroekonomicznych, z widocznymi niższymi dynamikami PKB (w recesji będzie prawdopodobnie cała strefa euro, USA, a PKB Polski w 2020 obniży się o 1,2 p.p. - 1,5 p.p.). Obawiamy się o kondycję spółek łupkowych w USA, branży turystycznej (bez wsparcia państw linie lotnicze zbankrutują do maja b.r.) i ewentualnie ich bankructwa, ale wątpimy, że amerykańscy i europejscy decydenci do tego dopuszczą. We wtorek polski rząd zapowiedział gospodarczą „bazookę” dla spółek najbardziej poszkodowanych przez zawirowania rynkowe. Czekamy na zmniejszenie liczby nowych zachorowań lub ogłoszenie skutecznej szczepionki na wirusa, co powinno drastycznie zmniejszyć skalę paniki wśród populacji i pobudzić konsumpcję. Może to być punkt zwrotny dla indeksów (prawdopodobnie - kwiecień).

MAREK OLEWIECKI

1. [https://en.wikipedia.org/wiki/Black_Monday_\(2020\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Black_Monday_(2020))

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny i promocyjny, w żadnym zatem wypadku nie może być traktowany jako oferta w rozumieniu art. 66 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku poz. 1025 z późn. zm.). Materiał ten nie stanowi także usługi doradztwa finansowego czy inwestycyjnego oraz udzielania rekomendacji dotyczących instrumentów finansowych lub ich emitentów w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku poz. 1768 z późn. zm.), a także nie jest formą świadczenia pomocy prawnej. Prezentowane dane oparte są na opracowaniach własnych Towarzystwa, chyba że w materiale wskazano wyraźnie inne źródło pochodzenia danych. Wymagane prawem informacje, w tym: szczegółowy opis czynników ryzyka związanych z nabywaniem jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych, wysokość i sposób pobierania opłat manipulacyjnych, wysokość kosztów obciążających fundusz oraz obowiązki podatkowe związane z dokonaniem inwestycji, zawarte są odpowiednio: w prospekcie informacyjnym funduszu i/lub kluczowych informacjach dla inwestorów („KID”) albo w statucie funduszu i/lub w warunkach emisji certyfikatów inwestycyjnych funduszu. Osoby zainteresowane nabyciem jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych, przed podjęciem decyzji inwestycyjnej, powinny uważnie zapoznać się z tymi dokumentami. Prospekt informacyjny funduszy, KID-y, aktualna Tabela Opłat i statuty funduszy dostępne są na stronie internetowej EQUES Investment TFI SA („Towarzystwo”) www.eifit.pl, w siedzibie Towarzystwa i w oddziale w Warszawie, a także - w przypadku dokumentów odnoszących się do specjalistycznych funduszy otwartych, w punktach zbliżania i odkupywania jednostek uczestnictwa. Warunki emisji certyfikatów inwestycyjnych Funduszu oraz dokument zawierający Kluczowe Informacje (KID) stanowią załącznik do propozycji nabycia certyfikatów inwestycyjnych Funduszu, przesyłanej lub w inny sposób udostępnianej nabywcom certyfikatów, do których jest ona skierowana. Dokument zawierający Kluczowe Informacje (KID) dostępny jest w siedzibie oraz w oddziale Towarzystwa. Fundusze nie gwarantują osiągnięcia założonego celu inwestycyjnego, ani uzyskania określonych lub podobnych do osiągniętych dotychczas wyników inwestycyjnych. Prezentowane wyniki dotyczą okresów wyraźnie wskazanych w niniejszym materiale i oparte są wyłącznie na danych historycznych. Ze względu na skład portfela inwestycyjnego lub na stosowane techniki zarządzania portfelem inwestycyjnym, wartość aktywów netto funduszy może cechować się dużą zmiennością. Inwestowanie w jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne wiąże się z ryzykami, a Uczestnicy powinni liczyć się z możliwością utraty przynajmniej części zainwestowanych środków. Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika nie jest tożsama z wynikami inwestycyjnymi funduszu i jest uzależniona od dnia zbycia oraz dnia odkupienia jednostek uczestnictwa albo od ceny nabycia i dnia wykupienia certyfikatów inwestycyjnych, a także od poziomu pobranych opłat manipulacyjnych oraz zapłaconego podatku bezpośrednio obciążającego dochód z inwestycji, w szczególności podatku od dochodów kapitałowych. Przy lokowaniu aktywów Subfundusze EQUES SFIO mogą nie stosować ograniczeń, o których mowa w art. 100 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku poz. 1355 z późn. zm.), w stosunku do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez: a) Skarb Państwa, b) Narodowy Bank Polski, c) Republikę Federalną Niemiec, d) Stany Zjednoczone Ameryki, e) Cesarstwo Japonii, f) Republikę Turcji (tj. mogą lokować powyżej 95% wartości aktywów w takie papiery wartościowe). Niniejszy materiał chroniony jest prawem autorskim na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku poz. 1191 z późn. zm.), a prawa autorskie do materiału przysługują wyłącznie EQUES Investment TFI SA z siedzibą w Gdańsku. Bez wyrażonej zgody Towarzystwa materiał ten nie może być w całości ani w części kopiowany, udostępniany lub wykorzystywany w inny sposób.